

Н.М. Пенкіна, канд. техн. наук (*ХДУХТ, Харків*)

С.В. Сорокіна, канд. техн. наук (*ХДУХТ, Харків*)

М.А. Юрченко, асист. (*ХДУХТ, Харків*)

ВТРАТА ТОВАРНОГО ВИГЛЯДУ ЮВЕЛІРНИХ ПРИКРАС ТА СПОСОБИ ЙОГО ВІДНОВЛЕННЯ

Традиція прикрашати себе ювелірними прикрасами вирушає в глибоку старовину. Підтвердження тому знаходять археологи при розкопках в різних частинах світу. У різні часи прикрашали себе, свій костюм і взуття як чоловіка, так і жінки. Створення ювелірних прикрас перетворилося на професію, ювелірні прикраси перетворилися на витвори мистецтва. Кількість прикрас, якими одноразово прикрашає себе жінка залежить і від культурних традицій, в яких вона зростала і виховувалася, і від рівня матеріального достатку. І хоча ювелірні вироби відрізняються стійкістю до дій навколишнього середовища, вони вимагають догляду.

Перш за все, щоб оберегти ювелірні прикраси від забруднення і пошкодження, їх треба знімати на час домашніх робіт, а також при використанні косметичних препаратів: вибілюючих кремів, мила, духів, ацетону.

Зберігати всі прикраси краще в закритій коробочці або шкатулці (які самі можуть бути прикрасою туалетного столика) подалі від опалювальних приладів і прямого попадання сонячного світла.

Під впливом ультрафіолетових променів втрачають інтенсивність забарвлення аметисти, кольорові топази (окрім золотистого), перли і бірюза, а також рубіни і гранати. Рубін від сильного нагріву може повністю втратити колір.

Всі ювелірні прикраси зі вставками з каменів чутливі до різких перепадів температур і високої вологості. Тому ванна кімната найбільш невідповідне місце для зберігання ювелірних прикрас, і особливо срібних.

Доглядати за золотими прикрасами необхідно наступним чином: розвести засіб для миття посуду і опустити в нього всі свої золоті прикраси. Можна залишити їх так на весь день і час від часу струшувати, поки бруд не зійде. Додатково можна протерти м'якою зубною щіткою біля застібок, під каменем. Таким чином можна чистити ювелірні прикраси з діамантом, сапфіром, смарагдом, рубіном, кварцом, топазом, берилом, аквамарином. Промити кожну річ в кип'яченій холодній воді, і обсушити рушником.

Позолочені прикраси щіткою краще не чистити, щоб не стерти тонкий золотий шар.

Золоті і позолочені прикраси, що потемніли від часу золоті і позолочені прикраси можна освіжити за допомогою цибульного соку. Треба натерти ним поверхню прикраси і залишити на півтори – дві години. Змити водою і дати висохнути.

Для чищення перснів з каменями акуратно почистити камінь одеколоном і його оправу зверху і знизу. Потім м'якою фланелевою або замшевою тканиною відполірувати кільце. Гострими предметами чистити оправу кільця не можна.

Золоті прикраси, що втратили блиск, можна промити в мильній воді з додаванням нашатирного спирту (пів чайної ложки на 1 стакан води). Потім сполоснути чистою водою і протерти. Якщо золоті прикраси з каменями, то нашатирного спирту треба узяти в пропорції: 6 крапель на 1 стакан води.

Золоте кільце без каменя можна мазнути губною помадою і розтерти її ваткою або м'яким папером.

Для зняття жирного нальоту з перлів можна загорнути його в тонку льняну тканину, заздалегідь насипавши на неї 1 чайну ложку солі, і полоскати у воді, поки сіль не розчиниться. Просушити.

Зберігати перли (натуральний і штучний) треба окремо від інших прикрас, загорнувши в м'яку ганчірочку. Час від часу їх протирають бархоткою. Намиста з натуральних перлів рекомендується щороку перенизувати. Перли дуже любить тепло людського тіла, тому частіше треба їх надягати.

Бірюза – з'єднання нестійке. Вона пориста: легко вбирає жири, ароматичні речовини і під їх дією зеленіє. При митті рук кільця з бірюзою краще знімати.

Янтар і слонову кість бажано мити в теплій мильній воді.

Слонову кість, що пожовкла, на 10 хвилин опускають в розчин відбілювача для білизни, що містить хлор.

Отже, зберігати ювелірні вироби необхідно в спеціально призначених для цього футлярах, що щільно закриваються, з якою оббивкою усередині, які оберігають від пилу, вологості і світла. Не слід зберігати ювелірні прикраси в одній шкатулці, оскільки вони можуть подрятати один одного.

Для збереження ювелірних виробів слід твердо дотримуватися правила, що при виконанні домашніх робіт, застосуванні будь-яких кремів і мазей, прийомі лікувальних радонових ванн, використанні лужних миючих засобів, а також тих, що містять хлор і йод, всі ювелірні прикраси необхідно знімати.